

Grootste schildpad ter wereld

Miljoenen jaren geleden leefden er over de hele wereld reuzenschildpadden, maar overal op het vasteland zijn ze al lang geleden uitgestorven. Alleen op een paar eilandgroepen bestaan ze nog. De Galápagos-eilanden zijn de bekendste daarvan. Galápagos betekent zelfs 'schildpadden'! Deze schildpadden worden niet alleen erg groot (tot wel 250 kg!) maar ook heel oud. Er was er een waarvan de leeftijd bekend was toen hij stierf: 152 jaar! Van een andere denkt men dat ze (toen ze stierf in 2006) 176 jaar was. Maar misschien kunnen ze nog wel ouder worden!

Galápagos-reuzenschildpad:	<i>Geochelone nigra</i>
Verspreiding:	Galápagos-eilanden (Equador)
Voedsel:	gras, planten, struiken, mossen, vruchten
Leeftijd:	minstens 150 jaar
Gewicht:	tot 250 kg
Broedtijd eieren:	ongeveer 170 dagen
Aantal eieren:	2 tot 16

Hoe zie ik er uit?

Een Galápagosschildpad is zo'n echte landschildpad: bol van boven en plat van onderen. Hij kan zijn nek en z'n poten intrekken zodat hij helemaal beschermd is door zijn schild. Mannetjes hebben een kuiltje in hun buikschild, wat bij het paren erg handig is. Zo passen ze beter op een vrouwtje.

Net uit het ei gekropen Galápagos-schildpadjes wegen minder dan een pak suiker maar ze kunnen minstens 150 jaar oud worden en wel 120 cm lang worden. Met een gewicht van 250 kg worden ze niet voor niks 'reuzenschildpad' genoemd!

Er lopen al 200 miljoen jaar schildpadden op aarde rond. De Galápagosschildpad is ongeveer 4 miljoen jaar geleden ontstaan. In al die tijd is de schildpad nauwelijks van uiterlijk veranderd. De Galápagos-schildpad heeft een bultig pantser. In zijn natuurlijke omgeving kunnen korstmossen op het schild groeien. Dan zie je geen grijze maar geel/groen/oranje-gekleurde heuveltjes in het landschap schuifelen.

Waar woon ik?

De Galápagos-eilanden liggen in de Grote Oceaan, 970 kilometer voor de kust van Equador (in Zuid-Amerika). Toen Spanjaarden deze eilanden ontdekten, konden ze hele wandelingen over de pantsers van de schildpadden maken, zonder zelf de grond te raken.

Daarom noemden ze de eilanden naar de 'galápagos', dat 'schildpad' betekent. Deze soort schildpad komt nergens anders op de wereld voor. De schildpadden zijn vermoedelijk vanuit Zuid-Amerika aangespoeld op drijvende boomstammen. Zonder natuurlijke vijanden konden ze zich ontwikkelen tot verschillende ondersoorten, zo ongeveer op elk eiland een andere ondersoort.

De Galápagos-eilanden liggen rond de evenaar; door een koele zeewind is het er aangenaam

warm: tussen de 18° en 28° C. Af en toe vallen er flinke regenbuien maar meestal is het droog. Op de rotsachtige lavabodem groeien cactussen, grassen en struiken. Het ziet er uit als een savanne. Tussen het gras liggen diep uitgesleten 'wegen' waarlangs de schildpadden al honderdduizenden jaren hun vaste routes lopen.

Wat eet ik?

De Galápagosschildpad is langzaam, maar dat geeft niet, want hij eet gras, planten, struiken, mossen, vruchten, en zelfs cactussen. Hij heeft blijkbaar geen last van de stekels! Een groot deel van de dag is het dier bezig met eten. Dat er vaak geen stroompje water op de kurkdroge eilanden te vinden is, vinden de reuzenschildpadden helemaal niet erg. Ze kunnen maanden leven zonder een druppel te drinken. Ook met vasten heeft het dier geen enkel probleem. Zeerovers, walvisvaarders en handelaren die in de zeventiende eeuw langs deze eilanden voeren, gebruikten de reuzenschildpadden als levende voedselvoorraad voor lange tochten. De dieren konden onder in het scheepsruim wel twee jaar overleven zonder voedsel. En dan waren ze toch nog heel smakelijk.

Mijn familie en ik

Galápagosschildpadden leven in een groep en daarin neemt elke schildpad een vaste plaats in. Ze zijn gehecht aan een vaste rustplaats en hun dagindeling hangt samen met de stand van de zon. Als ze 's ochtends ontwaken, gaan ze in een vaste volgorde op zoek naar een plekje om te zonnebaden: even wakker worden en opladen voor de activiteiten van de dag. De rest van de dag zijn ze bezig met rondlopen, voedsel zoeken of paren. Op het heetst van de dag zoeken ze de schaduw op.

Pas met veertig jaar is de schildpad volwassen! Het mannetje verleidt het vrouwtje meestal door te winnen van een ander mannetje. In gevechten stoten ze met hun pantsers tegen elkaar. Het winnende mannetje 'rent' daarna achter het vrouwtje aan om met haar te paren. Het vrouwtje graaft een kuil waarin ze twee tot zestien eieren te legt. Met haar poten schuift ze de kuil weer dicht en maakt de grond gelijk met haar pantser. Zo zorgt ze ervoor dat de eieren goed verstopt zijn, want zij blijft niet bij het nest om ze te beschermen. Vanaf het moment dat de jongen uit het ei kruipen, moeten ze direct voor zichzelf zorgen.

Help!

Tot de komst van mensen hadden de schildpadden het rijk alleen op de Galápagos-eilanden. Maar als voedsel voor zeelui is hun aantal met duizenden afgenomen. Helaas zijn enkele ondersoorten al uitgestorven.

Een andere bedreiging vormen de huisdieren die met de eerste kolonisten naar de eilanden kwamen. Verwilderde geiten zijn nog steeds een bedreiging voor de Galápagos-schildpadden, doordat ze hetzelfde voedsel eten. Schildpadeieren worden geroofd en jonge schildpadjes opgegeten door verwilderde ratten, varkens en honden. Dit heeft geleid tot de officiële bescherming van de oeroude soort. Speciale fokprogramma's en wetten moeten er nu voor zorgen dat de reuzenschildpad blijft bestaan. En dat lukt aardig. Het Charles Darwin Research Station dat ter plekke is gevestigd, verzamelt eieren om ze in een beschermd omgeving te laten uitkomen. De jonge schildpadden worden vervolgens bij hun soortgenoten teruggezet. Diergaarde Blijdorp helpt ook een handje mee door deze schildpaddensoort in de collectie te houden. Hiermee is ze voorlopig de enige dierentuin in Nederland. Nu zijn de schildpadden nog te jong om te paren; ze zijn nog geen veertig jaar

oud. Maar hopelijk kunnen over enige tijd ook andere dierentuinen voorzien worden van jonge reuzen.

Wist je dat...

...sommige Indianenstammen vroeger dachten dat de aarde gedragen werd op de rug van een reusachtige schildpad?

...Charles Darwin zijn evolutietheorie heeft opgesteld na een studie van vogels op de Galápagos-eilanden in 1835?

...er een Galápagos-vink bestaat die regelmatig neerstrijkt op het schild van een reuzenschildpad? De schildpad draagt teken en muskieten met zich mee en die vormen een 'lopend buffet' voor de vink.

Voor een filmpje klik je onderstaande link aan.

http://www.youtube.com/watch?v=zv9yp_hojdA

<http://www.youtube.com/watch?v=GhnZmlsraSo&feature=related>